

VOJENSKÉ ROZHLEDY

ČÍSLO 12.

ROČNÍK XV.

PROSINEC 1934

ČÁST VŠEOBECNÁ

Redaktoři: Brig. gen. Jiří Birula a podplukovník gšt. František Pohunek.

2/X, 37.

Štábní kapitán jezd. Štěpán Horský:

Obsazování Slovenska čs. vojskem od listopadu 1918 do 20. března 1919.

Jak bylo dobýváno Slovenska čs. vojskem, kudy operovalo proti maďarskému vojsku a jak toto vojsko ustupovalo, o tom podává stručný přehled kniha vydaná r. 1925 v Maďarsku Vojenským historickým archivem v roce 1925 pod názvem „A magyarországi 1918/19 évi forradalmi mozgalmak és a vörös háború története — Maďarské revoluční hnutí v roce 1918/19 a dějiny rudé války“.

V této knize seznamuje autor, maďarský podmaršálek v. v. Doberdói Breit József, čtenáře v hrubých rysech s předběžnými událostmi a příčinami světové války, se vznikem, jakož i šířením revolučních a bolševických ideí, s všeobecnou vojenskou situací na konci světové války, s říjnovou revolucí, s činností ministerstva války za vlády Lindera, Barthy, Károlyiho a Festetiche, s rozkladem maďarské armády, jakož i s jejím přetvořením se v rudou armádu, s činností Belly Kuna a Pogánye, se zřízením sociáldemokratické žoldnéřské armády, jakož i s vývojem a průběhem pohraničních bojů v časovém pořadí na podkladě polních dokumentů maďarského hlavního stanu v Gödöllő a jiných vyšších voj. velitelství a úřadů v poli, jak bude uvedeno níže.

Slovenska bylo obsazováno v roce 1918 z Moravy a ze Slezska ve třech skupinách a směrech uvedených v přiloženém náčrtu (příl. 1).

Ještě 11. listopadu 1918 vnikla z Moravy jedna skupina Vlárským průsmykem do údolí řeky Váhu a obsadila Trenčín—Nové mesto n. Váhom. III. prapor 1. čs. pluku, který 16. listopadu dojel do Trenčína, vyslal ještě téhož dne částice do V. Bytči a Brunóc.

Rovněž 11. listopadu vnikl na Slovensko u Holiče jeden prapor zesílený dvěma bateriemi a postoupil ve dvou směrech přes Senic a Malé Karpaty až k Trnavě a na východním břehu řeky Moravy až k Malackám.

13. listopadu pronikla jedna pěší rota s rotou kulometů průsmykem Jablunkovským do údolí Kysuckého a obsadila nejprve Čacu, pak Žilinu a Vrútky.

V této době se utvořilo ve Zvolenu pod velením maď. plukovníka Karla Magerleho detašmán o jedné pěší a kul. rotě, které, postupující údolím řeky Túróc, zatlačily 16. listopadu čs. vojenské síly z Vrútek a Žiliny zpět k Čace.

Maďarská vláda na počáteční boje uvedených čsl. vojsk učinila tato opatření:

K vystřídání detašmánu plukovníka Magerleho, skládajícího se z národních gardistů a četníků, dirigovala maďarská vláda do Žiliny 2 roty a jeden obrněný vlak. K obraně Nitry vyslala do Trenčianských Bánovců 1 rotu, do Piešťan $\frac{3}{4}$ roty a 4 kulomety, do Leopoldova 2 roty, do Seredu 260 národních gardistů a 2 roty býv. 32. p. pluku, mimo to z Budapešti k obraně Seredu—Leopoldova 3 roty s jednou baterií pod velením majora Bertalanffyho. K obraně Trnavy bylo vysláno z Budapešti na 400 námořníků a 1 baterie. Mimo to na obranu Trnavy byly odeslány z Budapešti 2 roty, z Bratislavy 1 kulometná rota a 1 baterie pod velením kpt. Gangela.

K obraně Bratislavy bylo k dispozici 549 důstojníků, 3922 národních gardistů, 603 civilních strážců, formující se 13. pěší pluk, jeden letoun a obrněný vlak čís. 2. Jako posily byly instradovány z Velké Kaniže: půl praporu a z Budapešti 1 rota brachiální moci. Ke krytí železniční trati Budapešť—Bratislava byly odeslány do Galanty 2 pěší roty a půl kulometné roty býv. p. pl. 32.

Tyto maďarské síly překážejí v postupu čs. vojenským silám až do 25. listopadu 1918.

Síla čs. vojsk operujících na území Slovenska začátkem prosince neměla víc než 4000 mužů, 1—2 eskadrony a 1—2 baterie. K podpoře těchto vojsk dirigovala čs. vláda do údolí řeky Váhu ihned po říjnové revoluci sestavený pěší a dělostřelecký pluk.

V této době byl odeslán do Trenčína pěší pl. 28, postavený v Praze, a do Malacek p. pl. 49 zformovaný v Brně (býv. c. a k. pluky). V Trenčíně byl sestaven — ze Slováků Povážského údolí — pěší pluk 15 (býv. honvédi) a p. pl. 71 (býv. c. a k. pěší pluk).

Pět těchto pěších pluků a jeden dělostřelecký pluk se zmocňovaly postupně údolí Váhu tak, že do jednotlivých důležitých železničních a silničních uzlů bylo vysláno vždy několik silnějších detašmánů, které pak buď pěšky nebo po železnicích a pod ochranou obrněných vlaků postupovaly dopředu a svými nájezdy překvapovaly.

Skoro paralelně s vojenskými operacemi se budovala i kostra čs. veřejné administrativy pomocí českého úřednického personálu.

14. listopadu dává Masaryk maďarské vládě vědět, že čs. armáda, uznaná spojenci na základě mírových smluv, má právo k udržení pořádku na území Slovenska obsadit veškeré důležité body. Protože úřady maďarské veřejné administrativy, jakož i četnictvo, opustily svá místa, byla čs. vláda slovenským obyvatelstvem požádána udržet v krajích Slovenska klid a pořádek. Národní slovenská rada na základě sebeurčovacích práv národů 30. října 1918 slavnostně prohlásila své splnutí s českým národem ve státě československém. Na podkladě tohoto prohlášení byla maďarská vláda požádána, aby se zbytky maďarských vojsk nepokusily vyhnout bezpečnostní oddíly čs. vojsk.

Mezitím čs. oddíly znovu zahájily vojenské operace dosud dočasně přerušené. 28. listopadu zahájila trnavská skupina své nájezdy do Bratislavy. Mezi touto skupinou a skupinou maď. kpt. Gangela dochází jen

k menším místním šarvátkám. Skupinu kpt. Gangela vystřídává 29. listopadu púlpaprop p. pl. 13 pod velením majora Báno, který do 1. prosince uzavírá a drží silnice vedoucí z Trnavy do Bratislavy, a major Bertalanffy silnice vedoucí z Trnavy do Nitry. Zatím co maďarské vojenské síly dnem 2. prosince počínají ustupují, čs. vojsko postupuje na Sered a Nitru. V Trnavě se v té době podařilo Čechoslovákům shromáždit již jeden celý pěší a dělostřelecký pluk.

4. prosince byl oddíl maď. majora Báno vystřídán dvěma rotami 20. p. pluku pod velením kpt. Angyala. Detašmán Magerleho u Žiliny neodolává útokům čs. sil, které opět dobyly Žiliny 6. prosince. Skupina majora Bertalanffyho, který operoval v prostoru Sered, se rozutekla.

V této době maďarská vláda protestuje u spojenců proti plánovitému obsazování slovenského území čs. vojskem. Šéf vojenské spojenecké mise u maďarské vlády, podplukovník Vy x, na základě instrukcí došlých z Paříže a prošlých velitelstvím velícího generála východních spojeneckých vojsk, zaslal 3. prosince maďarské vládě notu, v níž byly zdůrazněny násilnosti maďarských vojsk spáchané jednak na slovenském obyvatelstvu, jednak na čs. bezpečnostních oddílech, dále, že československý stát a tedy i jeho vojsko jako část spojenecké armády má plné právo obsazovat území Slováků už i jako vojsko spojenců a jako dílčí vykonavatel mírových smluv, které mimo jiné obsahovaly i nařízení o zmocnění se území staré rakousko-maďarské monarchie, a konečně, aby maďarská vláda neprodleně odvolala svá vojska ze slovenského území, neboť se nemohou zařizovati v době, kdy je toto území obsazováno vojskem spojenců.

Při provádění tohoto nařízení započalo i vyjednávání mezi zástupci maďarské vlády a vlády československé ve věci stanovení zatímní demarkační čáry. Po dohodě byla stanovena v čáře Děvínská Nová Ves—Sv. Jur—Galanta—Vráble—Bátovce—Krupina—Halič—Hnúšťa—Veľká Revúca—Gelnice—Lemes—Sečovce—Sobrance—Humenné—Mezilaborce.

Do této doby náleží i návrat čs. legií z italského a francouzského bojiště do Čech. Z prvních 8 čs. legionářských pluků se utvořil pod velením italského generála Piccioneho 6. armádní sbor o 28.000 lidí. Tento armádní sbor se skládal ze 6. čs. leg. divise (21., 31. a 32. pěší a jeden dělostřelecký pluk) a ze 7. čs. leg. divise (33., 34., 35. a 39. pěší a jeden dělostřelecký pluk).

Jakmile kolem 10. prosince čela předvojí 6. legionářské divise dosáhla Uherského Hradiště a 7. legionářské divise Břeclavě, vydává velitel čs. legií za souhlasu vrchního velitele spojenců příslušná nařízení stran postupného obsazení celého Slovenska.

12. prosince dobývá jeden legionářský prapor s 1 baterií Nitry, zatím co Velké Topoľčany a Sered jsou obsazovány detašmány. Kolem 15. prosince počnou čs. vojska znovu postupovat na Bratislavu a v údolí Vrchního Váhu. Z Malacek směrem k Devínské Nové Vsi se rozpoutává silná zpravodajská činnost čs. hlídek, jeden prapor s 1 baterií postupem po východní straně Malých Karpat obsazuje Pezinok.

15. prosince dobývá 6. legionářská divise Ružomberku, Liptovského sv. Mikuláše, Popradu-Velké, Kežmarku, Spiš. Podhradie, Nové Vsi Levoče a Kremnice.

Téhož dne jedna část čs. vojska zahájila postup na Košice, na jejich obranu soustředilo město do 17. prosince asi 1.800 mužů s 8 kulomety a

s jednou baterií. Tyto síly za pomoci obrněného vlaku čís. 1 postoupily až k Margecanum a zatlačily čs. vojenské oddíly zpět k Popradu.

24. prosince pplk. Vyx, šéf vojenské spojenecké mise při maďarské vládě, oznamuje Károlyimu rozhodnutí spojenců, kteří stanovili pro území Slovenska jako historické jeho hranice: 1. severní hranice starého Maďarska, 2. západní hranice Maďarska až k Dunaji, 3. Dunaj až k ústí Ipolu, 4. řeka Ipola k Rimavské Sobotě (město v to), 5. přímá linie od Rimavské Soboty až k ústí Ungu, 6. řeka Ung až k Užockému vrchu.

Na základě tohoto rozhodnutí bylo maďarské vládě zároveň uloženo stáhnout svá vojska neprodleně zpět na jih od čar uvedených za 3., 4., 5. a 6.

Maďarská vláda podává proti stanovení uvedené demarkační čáry 13. ledna 1919 protest; dostává však od spojenců notu, kterou se maďarské vládě oznámilo, že se postup čs. vojsk a obsazení severní části Maďarska děly právem vyplývajícím z platných smluv a tedy bez porušení bělehradské smlouvy, vztahující se jen na jižní hranice. Spojenci uznávají československý stát má uvnitř demarkační čáry nikým neomezené právo ke všemu, co plyne z jeho suverenity. Stanovení čs. demarkační čáry je suverénním právem československého státu a se státoprávního hlediska spojenců se nedopustil činů nesrovnávajících se s mezinárodním právem.

26. prosince obsazují čs. vojenské síly Prešov, 29. prosince Košice 4 prapory, eskadronou jezdeckva a baterií dělostřelectva.

31. prosince hájí maďarské vojenské oddíly ještě Bratislavu u tunelů, zatím co se skupina rozložená v prostoru Děvinské Nové Vsi stahuje zpět k Děvinu. Velitelství 37. maď. divise přeložilo své sídlo do Rábu.

V noci se 30. na 31. prosince podnikají čs. vojska útoky na Bratislavu. Podplukovník Leolkes, velitel maďarských oddílů pod Bratislavou, z rozkazu nadřízeného velitelství ustoupil, a tak české oddíly bez bojů obsadily Bratislavu již 1. ledna 1919.

Koncem prosince 1918 bylo informováno maďarské ministerstvo války o rozložení čs. vojsk takto: vrchní velitel generál Štika. Bratislavská brigádní skupina: Děvinské jezero—Malacky. V okolí Bratislavy: 2 prapory s jednou kulometnou rotou p. pl. 49, dva prapory a 1 kul. rota sokolů a legionářů, 4 polní a 15 cm houfnicová baterie, 2 eskadrony jezdeckva. Trnavská brigádní skupina: 3 prapory a 1 kulometná rota, jeden prapor sokolů a dobrovolníci národní gardy, 4 polní baterie a něco málo jezdeckva. Žilinská brigádní skupina 2 prapory s kulometnou rotou p. pl. 29, kombinované 2 prapory s kulometnou rotou (sestavené z 15. p. honv. pluku a 71. c. a k. p. pluku), dva prapory a 1 kulometná rota normální pěchoty, jeden prapor dobrovolníků a sokolů s jednou kulometnou rotou, 4 polní baterie a něco jezdeckva.

Vývoj vojenských událostí od 1. ledna 1919.

Čechoslováci obsazují oddíly předsunutými po železnici 3. ledna Lučenec, jedním praporem Banskou Bystrici, Štiavnicí a Zvolen, 8. ledna vyražejíce z Bratislavy dosahují Galantu a Dunajskou Středou, zatím co jeden prapor odtáhl z Nitry do Nových Zámků. Téhož dne obsadil jeden prapor nádraží v Parkánu (viz přílohu 1).

10. ledna dopravuje vojenská správa po železnici jeden prapor z Parkánu do Ipolských Šiah, jednu rotu z Nových Zámků do Komárna, z Banské Bystrice se 1 prapor přes Breznobáňu dostal až k Nyustyi.

6. p. divise čs. legionářů, soustředěná v Košicích v době od 30/12 1918 do 10/1 1919, zahajuje 11. ledna všeobecný postup ve třech proudech.

Jedna pěší brigáda byla instradována po železnici přes Trebišov do Velkých Mihaľaň, odkud jeden pluk odtáhl přes Sobrance do Užhorodu, jeden prapor tohoto pluku byl odtud transportován po železnici do Užoku a jeden prapor se dostal až do Vranova.

Jiná brigáda této 6. pěší divise legionářů postoupila údolím Hernadu až k Čaně.

14. ledna si čs. prapor v Šiahách vynutil přechod přes řeku Ipolu na několika místech a obsadil Drégelypalánk a Balažské Ďarmoty. Před tímto praporem ustoupilo maďarské detašmán kpt. Pálmayho do Nagyoroszi a 16. maď. p. pluk z Balažských Ďarmot do Magyarnándoru. Čs. brigáda postupující údolím Hernadu dosahuje 15. ledna linie Hidašnémeti—Gönc—Torna.

15. ledna čs. prapor, který byl v Nyusty, dorazil do Rimavské Soboty a obsadil Jánosi, jedna rota odtáhla z Tisovců do Muráně, odkud pak byla po železnici dopravena do Tornaľe. Výše uvedený prapor později obsadil Bánréve. Z Velkých Mihaľaň byla jedna rota po železnici vysunuta do Mezilaborce.

16. ledna obsadilo jedno detašmán z Užhorodu Čop. Po tomto datu došlo již jen k menším přesunům nevalného významu.

Do konce ledna bylo dosaženo obsazení severní části Maďarska čs. vojskem a tím se sotva během půl třetího měsíce 18 žup dostalo do správy čs. státu, a to úplně župy: Bratislava, Nitra, Trenčín, Turčiansko, Oravsko, Liptovsko, Zvolensko, Hontiaňsko Tekovsko Spišsko, Šarišsko a Ungvársko, č á s t e č n ě: Komárňansko, Ostřihomsko, Nográdsko, Gemersko, Abaujtorňansko a Zemplínsko.

Když 20. ledna maďarské ministerstvo války převzal Vilém B ö h m, rozhodla se maďarská vláda uchránit stanovenou demarkační čáru proti Čechoslovákům stůj co stůj, tedy i bojem, kdyby se pokusili demarkační čáru překročit.

Když se 21. ledna rozšířila zpráva, že čs. vojska překročila na několika místech Ipolu a postupují na Šalgótarján v prostoru Sečany—Filakovo, svěřilo ministerstvo války obranu uhelného revíru šalgotarjanského plukovníku Frant. J a n k o v i c h o v i, veliteli 40. pěší divise, kterému byli podřízeni národní gardisté ve Filakově, rota 10. p. pluku a jedna sikulská rota rovněž ve Filakově, skupinové velitelství brachiální moci v Šalgotarjálu a tamtéž sikulský prapor a půl druhé roty 10. p. pluku, v Aszódu v té době dlejší částice 16. pluku, detašmán kpt. Pálmayho v Rétságu, z Budapešti 21. ledna do Šalgotarjálu odjíždějící V. prapor mysliveckého pluku (asi 750 mužů, 8 kulometů) a téhož dne v 15.12 hod. z Budapešti do Šalgotarjálu odjíždějící obrněný vlak čís. 23.

Zprávy o postupu čs. vojsk ukázaly se jen poplašnými a o velkých voj. operacích se ani mluvit nemohlo.

29. ledna hlásí velitel 40. divise obvodovému velitelství v Budapešti, že skupina kpt. Bajatzé dobyla Balažských Ďarmot, při čemž na straně čs. padl velitel po houževnatém odporu, dále, že se počet čs. zajatců odhaduje na 100 mužů a že severně od Drégelypalánku pracuje obrněný vlak, složený ze tří vozů, a že Čechoslováci dostávají z Ipolských Šiah další posily.

K zesílení skupiny kpt. Palmayho v Balašských Ďarmotách odeslalo min. války iglavský kulometný kurs pod velením kpt. Mamusiche a detašmán kpt. Bajatze (rota osmaosmdesátníků a částice 16. pluku). Do Balašských Ďarmot byly dirigovány ostatní části 16. pluku z Jageru, jakož i rota 29. p. pluku. Velení nad skupinou Palmayovou a Bajatzovou mělo převzít velitelství brigády zřizující se ve Vacově.

Aby demarkačním bojům byl učiněn konec, sešli se 31. ledna parlamentáři obou stran ve Filakově; tam byla sjednána demarkační čára: tok Ipeľ počínaje místem, kde ústí do Dunaje, pak od Pinc na východ až k 278 Magashegy, odkud čára probíhá rovnou linií přes jižní východ Rimavské Soboty k Tornalje. Podél této čáry ve 12 hod. 2. února mělo být zatím každé nepřátelství zastaveno.

Situační zpráva velitelství 40. divise 1. února: skupina Palmayova obsadila během dopoledne 31. ledna Hont a železniční stanici v Ipol'ských Šiahách. Obrněný vlak Čechoslováků se stáhl do Ipolyszállás. Skupina podplukovníka Schwartzera: v Balašských Ďarmotách klid a pořádek. Počet čs. zajatců z bojů podél Ipolu asi 500 mužů. Skupina ve Filakově: do Tornalje dorazilo podle zpráv konfidentů asi 250 jezdců a 25 cyklistů a 2 obrněná auta. Do Rimavské Soboty dorazilo asi 500 mužů.

4. a 5. února hlásí plukovník Jankovich, že v Lučenci bylo vyhlášeno stanné právo a že se u maďarského vojska rapidně šíří bolševismus vlivem agitátorů. 9. února je hlášeno, že v Lučenci je asi 1700 mužů, mnoho kulometů a 8 děl.

10. února přijel do Šalgotarjánu podplukovník Radwaner a vystřídává velitele 40. p. divise.

12. února přejímá podplukovník Schwartzler vacovskou brigádu.

Událostiv oblasti 39. p. divise. Sídlo štábu v Nyiregyháze. Hranice divise sahají po vklínění 40. divise u Šalgotarjánu od Rimavské Soboty východně až k Užoku. V oblasti divise byly sváděny jen bezvýznamné boje.

8. března byla stanovena pro oblast divise tato demarkační čára: Buzita—Hidasnémeti—Nagykázmér—Hradissa—Málca.

Událostiv oblasti 37. pěší divise. Sídlo velitelství je v Rábu. Čs. vojsko postoupilo až k demarkační čáře a všude v obsazeném území zřizuje administrativu. Československé úřady povolávají k vojenské službě ročníky 1882—1898. Hlavní stan operujících čs. vojsk 20. března přesídlí do Bratislavy.

14. března hlásí velitel divise, že se síla vojenské posádky proti Oroszváru odhaduje na 3000 čs. vojáků. V Somorje jest ubytován jeden prapor se 4 kulomety.

Ukrajinci na podkladě zpráv, že čs. vojsko jest již v okolí Košic a že rumunské vojsko operuje v prostoru Dés, obsadili 7. ledna jedním plukem a baterií Kőrösmező. Jeden prapor přes Verecký průsmyk dosahuje 16. ledna Mukačeva. Téhož dne obsadila jedna ukrajinská rota Bátyu a jedna Čop.

Mukačevský prapor se však 19. ledna stáhl zpět z Čopu a Mukačeva po železnici do Lavoczce a odtud 26. ledna do Stryje. Po odchodu ukrajinského praporu bylo Mukačevo obsazeno 10. maďarským p. plukem.

O událostech na rumunské a jihoslovanské demarkační čáře příště.

Pro informaci uvádím, že v době od 12. listopadu 1918 do 10. března 1919 měla maďarská armáda organisovaná podplukovníkem gšt. Barthou (nástupcem min. války Lindera) — na podkladě bělehradské smlouvy — 6 pěších a 2 jezdecké divise. Rozložení divisí je vidět v příloze 1. Každá pěší divise se dělila na dvě pěši, jednu jezdeckou a dělostřeleckou brigádu. Brigády měly po dvou pěších resp. jezdeckých plucích. Povolný početní stav setnin: 4 důstojníci a 150 mužů. Početní stav pluků v polovině prosince 1918 všeobecně nebyl nikdy větší než 776 mužů a u většiny pluků byl tento počet značně menší.

Nová organisace čistě soc. dem. žoldnéřské armády byla započata již 20. ledna 1919 a vešla v platnost dne 10/3 1919 podle výn. 2629/eln. 6. 1919. Nová maďarská armáda se skládala z 6 p. divisí. Každá divise byla utvořena z 3 brigádních skupin a z jednoho dělostřeleckého pluku. „Dunaörség — Dunajská stráž“ a „Székely külföldi katonái — detašmán Sikulů“ nepatřil do svazu armády. Názvem „detašmán Sikulů“ je třeba rozumět celou sikulskou divisi, kterou tvořil začátkem ledna 1919 21. pluk (3 prapory), 24. pl. (2 prapory), 32. pl. myslivců (2 prapory), 5 samostatných čistě sikulských praporů. Dále 12. pl. (3 prapory), jedna eskadrona jezdeckta a 7 baterií. K detašmánu patřila asi od února 1919 počínaje 39. brigáda, dvoupraporový 3. a 39. pluk a dvě baterie.

Budapešťskou 1. divisi tvořila budínská 69., fejér-toľňanská 17., a somogy-baranyanská 44. brigádní skupina.

Budapešťskou 2. divisi tvořila budapešťská 1., pešťská 30. a kiskunságská 38. brigádní skupina.

Budapešťskou 3. divisi tvořila budapešťská 32., budapešťská 29. a jász-nagykunská 68. brigádní skupina.

Rábskou 4. divisi tvořila kisalföldská 26., vas- a sopronská 18. a zala-veszprémská 20. brigádní skupina.

Miškoveckou 5. divisi tvořila heves-nógrádská 6., borsod-gömör-abaujská 10. a szabolcs-zemplén-ung-beregská 65. brigádní skupina.

Segedínskou 6. divisi tvořila csongrád-csanádská 46., hajdubiharská 39. a arad-békésská 101. brigádní skupina.

Ke každé divisi patřila jedna letka a spojovací (1½) rota.

Každá brigádní skupina se skládala ze 3 praporů a každý prapor ze 3 pěších a z 1 kulometné roty, dále z jedné husarské korouhve, složené z 1 normální a z 1 kulometné eskadrony, z dělostřeleckého pluku a z 1 technické roty. Dělostřelecký pluk se skládal z 1 horské, z 1 baterie 8cm pol. kanonů, ze 2 baterií 10cm pol. houfnic a z 1 baterie 15cm těžkých houfnic. Početní stav pěších rot spolu s přidělenými četami lehkých kulometů: 150 mužů; početní stav husarské eskadrony: 120 jezdců. Těžké houfnicové baterie měly po 2 dělech, ostatní baterie po 4 dělech. Celá armáda dohromady měla 54 praporů, 36 eskadron a 30 baterií, vše pod přímým velením ministra války.
